

Hersenen en gedrag bij mensen met een verstandelijke beperking

- Een studiemiddag op 8 november van 13:30 tot 17:00
- Docent: Gert-Jan de Haas
- Locatie: Utrecht
- Over: Het leren zien van de relatie tussen hersenfunctie en gedrag bij mensen met een verstandelijke beperking met behulp van Neuro-Analytisch Redeneren
- Accreditatie wordt aangevraagd bij NIP K&J/NVO OG (indien toegekend geldt dit ook voor SKJ en V&VN), Register Vaktherapie en ADAP voor NVLF (logopedisten) en Ergotherapie Nederland.

Inleiding

De relatie tussen hersenen en gedrag is heel fascinerend. We weten dat de hersenen gedrag mogelijk maken en omgekeerd, dat gedrag de hersenen beïnvloedt. Over de relatie is veel bekend, maar heel veel ook niet. En wat hebben we aan die kennis? Begrijpen we gedrag dan beter of de werking van emoties? En welke kennis zouden we goed kunnen gebruiken in de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking?

Een voorbeeld: cliënten met probleemgedrag roepen bij hun begeleiders een hoop boosheid en irritatie op. Die begeleiders reageren dan met: "Ze doet het erom. Hij weet precies de zwakste eruit te pikken. Ernstig verstandelijk beperkt? Ik geloof er niets van. Zij is slimmer dan je denkt. Hij doet dingen die niet mogen. Dat pikken we niet! Hij verdient straf!" Misschien leidt kennis van de manier waarop hersenen onaangename ervaringen verwerken, tot andere reacties.

Volgens neuropsycholoog Gert-Jan de Haas beschikt ieder levend wezen over basisvaardigheden om te overleven. Zelfs de meest eenvoudige organismen zoals bacteriën, vuurvliegjes of parasieten beschikken over de mogelijkheden tot complex gedrag met overleving als doel. Complex gedrag is

iets anders dan intelligentie. Het brein werkt niet altijd als een keuze. Het is geen ding dat je aan en uit kunt zetten. Er is intelligentie voor nodig om iets “niet” te doen.

Neuro-Analytisch Redeneren (NAR) is bedoeld om te begrijpen hoe het brein werkt. Je kunt dan beter snappen wat ten grondslag ligt aan bijvoorbeeld probleemgedrag. Zo voorkom je dat cliënten zich onbegrepen voelen. En dat op basis van een verkeerde aannames oplossingen worden bedacht. De hersenen vormen namelijk het fundament voor gedrag en bepalen de bandbreedte voor iemands mogelijkheden. De man achter NAR is de neuropsycholoog Gert-Jan de Haas. Hij is landelijk consultant (o.a. voor het CCE) en deskundig op het gebied van problematisch gedrag van kinderen, jeugdigen en volwassenen met een verstandelijke beperking.

Inhoud

Op een zeer toegankelijke wijze vertelt neuropsycholoog Gert-Jan de Haas over de relatie tussen hersenen en gedrag bij mensen met een verstandelijke beperking zodat je beter kunt plaatsen waar bijzonder of problematisch gedrag vandaan komt. Het gebruik van psychofarmaca komt niet apart aan de orde, maar wel als dat past in de uitleg van de werking van het brein, om aan te geven hoe je tegen het gebruik van medicatie aan kunt kijken.

Wat heb je aan het eind van de middag geleerd:

1. Functionele neuro-anatomie.
2. Basale hersenfuncties.
3. Principes voor de dagelijkse praktijk (Neuro-Analytisch Redeneren, NAR).

Na de studiemiddag ontvang je de hand-outs per e-mail.

Programma

13:30	Opening
13:35	<ul style="list-style-type: none"> • Inleiding op de functionele neuro-anatomie • Uitleg over basale hersenfuncties
15:00	Pauze
15:15	<ul style="list-style-type: none"> • Neuro-analytisch Redeneren (NAR) • vertaalslag naar de ondersteuning van mensen met een verstandelijke beperking
17:00	Afsluiting

Vorbereiding en studiebelasting

De studiemiddag is te volgen zonder voorbereiding. De studiebelasting bestaan uit het aantal contact uren. Deze studiemiddag duurt 3,5 uur.

Cliëntgroep

Deze studiemiddag heeft betrekking op kinderen, jongeren en volwassenen met een lichte, matige of ernstige verstandelijke beperking en eventuele bijkomende (psychiatrische) stoornissen.

Doelgroep

De studiemiddag is op HBO/WO niveau en is bedoeld voor:

- begeleiders,
- vak- en speltherapeuten,
- logopedisten,
- fysiotherapeuten
- ergotherapeuten,
- orthopedagogen,
- psychologen,

die werken in sectoren als gehandicaptenzorg, psychiatrie, (speciaal) onderwijs en forensische zorg of in gemeenten (WMO).

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij:

- NIP K&J /NVO OG (geldt indien toegekend ook voor SKJ)
- Register Vaktherapie
- ADAP voor logopedisten en ergotherapeuten

Certificaat en invoeren presentie

FORTIOR reikt aan het eind van de dag certificaten uit. Op het certificaat staan de accreditaties en hun ID-nummers vermeld. Voor sommige registers van beroepsverenigingen, zoals bij NIP K&J / NVO OG, kwaliteitsregister Paramedici, KNGF, Register Vaktherapie en Registerplein, voert FORTIOR de presentie in. Hiervoor hebben wij het nummer nodig waarmee je in het register bent ingeschreven. Als FORTIOR geen nummer van je heeft, dan kan de presentie niet worden ingevoerd. Zorg er dus voor dat je correcte nummer bekend is bij FORTIOR!

Docent

Gert-Jan de Haas, neuropsycholoog, is sinds 1992 werkzaam binnen (o.a.) de zorg voor mensen met een verstandelijke beperking. Vanuit zijn bedrijf NAR-Lab wordt hij betrokken bij complexe casuïstiek binnen heel Nederland en soms daarbuiten. Hierbij is veelvuldig de vraag de verschillende componenten van gedrag bij elkaar te brengen onder een gezamenlijke noemer, de zogenaamde transnosologische benadering. Hierdoor wordt de diagnostiek meer kernachtig en eenduidig. Het sociaal-emotioneel functioneren is onontkoombaar één van deze componenten, gezien het essentiële belang voor het aangaan van relaties waarbinnen behandeling en ondersteuning plaatsvinden. Gert-Jan de Haas is onder andere gast-docent aan de AVG-opleiding, geeft veelvuldig lezingen, publiceert en wordt geconsulteerd bij diverse inhoudelijke, maar ook organisatievraagstukken. Hij is tevens afgestudeerd musicus, maakt en publiceert muziek en is bijvoorbeeld als consulent verbonden aan Het Nationale Ballet en de School voor Jong Talent van het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Praktische informatie

Voor deze studiemiddag kun je inschrijven via www.fortior.info

De inschrijfkosten zijn 79,00 p.p. inclusief koffie en thee.

De studiemiddag vindt plaats in:

Congres- en vergadercentrum Domstad

Koningsbergerstraat 9

3531 AJ Utrecht